

Source: <http://www.thanhvien.com.vn/Doisong/2006/9/3/161152.tno>

T d án xây ch Phan Rang: T i u th ng nghèo b y ra kh i ch

22:27:25, 03/09/2006

Thi n N hân

*Ch Nguyễn Thị Lạc
không có tin thuê s p
ành ng i góc c u
thang cm u sinh*

N m 2004, tnh Ninh Thuận có d án u t xây d ng ch Phan Rang (th xã Phan Rang - Tháp Chàm) trên khu t ch Phan Rang c .D án này c Công ty c ph n xây d ng s 17 (thu c T ng công ty xu tnh p kh u xây d ng V i t Nam) h p ng u t , theo hình th c xây d ng - kinh doanh - chuy n giao (B .O .T), v i kinh phí g n 30 t ng.

Hợp đồng xây dựng giữa thị xã Phan Rang - Tháp Chàm và Công ty cổ phần xây dựng 17 (CPXD 17) nêu rõ: "Sau khi hoàn thành, Công ty CPXD 17 được khai thác chợ Phan Rang trong thời gian 25 năm (từ 2005- 2030) và sau năm 2030, chợ Phan Rang sẽ được chuyển giao không bồi hoàn cho UBND thị xã Phan Rang - Tháp Chàm quản lý và khai thác".

Theo thông báo số 369/UBND-TB ngày 6.10.2005, UBND tỉnh Ninh Thuận chỉ đạo cách tính đơn giá thuê mặt bằng ở chợ Phan Rang như sau: Lấy tổng chi phí đầu tư dự án, cộng chi phí quản lý, điều hành dự án trong thời gian 23 năm (đã trừ 2 năm xây dựng) để tính đơn giá bình quân phải trả cho từng năm. Từ đó, xây dựng đơn giá và kế hoạch trả phí thuê mặt bằng chợ một lần hoặc nhiều lần, để người thuê lựa chọn. Tuy nhiên, khi mới hoàn thành giai đoạn 1 và đưa vào sử dụng, Công ty CPXD 17 đã yêu cầu tiểu thương phải đóng tiền thuê đất một lần.

Chị Nguyễn Thị Hoàng Diễm tâm sự: "Tôi bán rau hành, một ngày kiếm lãi vài chục ngàn đồng để trang trải gạo cơm, nuôi con ăn học. Nhà nước có chủ trương làm chợ mới khang trang là rất tốt, nhưng bắt chúng tôi thuê sạp (2,25m²/sạp) với số tiền phải đóng một lần là 23 triệu đồng thì vượt ngoài khả

năng. Không có tiền thuê sạp đồng nghĩa phải từ biệt nghiệp buôn bán ở chợ này". Tiểu thương Nguyễn Thị Lộc, gia đình có 3 đời buôn bán, mưu sinh tại chợ Phan Rang, nói: "Trước đây, tôi có sạp trong chợ cũ Phan Rang. Người ta cho tiểu thương nộp tiền thuê sạp hằng năm, ai cũng đóng được. Giờ đây, bắt chúng tôi nộp một lần 23 triệu đồng để thuê sạp trong thời gian 23 năm thì quá khó cho tiểu thương nghèo chúng tôi". Không có tiền thuê sạp, bà Lộc được Ban quản lý chợ cho ngồi ở góc cầu thang bán vài ba trái chanh, ớt, rau..., nhưng phải nộp 166.000 đồng/tháng, trong đó tiền thuê đất 150.000 đồng và 16.000 đồng tiền rác, bảo vệ. Bị nhiều tiểu thương phản ứng, Công ty CPXD 17 đưa ra 3 phương án đóng tiền thuê đất sau: phương án 1, cho trả trước 50%, số tiền còn lại trả góp trong 3 năm; phương án 2, cho trả trước 25%, số tiền còn lại trả chậm trong vòng 5 năm; phương án cuối cùng là ưu tiên cho thuê ngắn hạn 5 năm, nhưng phải trả tiền một lần.

Bà Hoàng Thị Lan, Trưởng ban quản lý chợ Phan Rang cho biết: Thay vì cho các tiểu thương hợp đồng thuê sạp với hình thức trả tiền từng năm, nhưng vì muốn thu nhanh một lần nên Công ty CPXD 17 đã đưa ra 3 phương án thu như trên. Phương án thu tiền thuê sạp này không có lợi cho tiểu thương, mà còn đưa họ vào thế bí, bỏ sạp đi tìm công việc khác. Đơn cử có 317 tiểu thương bỏ chợ, trong đó các ngành buôn bán truyền thống như mặt hàng đường chỉ còn 1 tiểu thương, gạo còn 2 tiểu thương... Cũng theo bà Lan, những tiểu thương không đủ tiền thuê mặt bằng, Công ty CPXD 17 có phương án thu tiền ngày, như một sạp mua bán cá thu 10.000 đồng/ngày, bán rau quả thu 5.000 đồng/ngày...

Ông Đặng Văn Hiến, Giám đốc Công ty CPXD 17 cho biết cách thu như trên dựa vào phương án tài chính của công ty và đã thông qua UBND tỉnh. Tuy nhiên, sáng 28.8, chúng tôi gặp ông Đỗ Hữu Nghị, Phó chủ tịch UBND tỉnh thì được biết đến nay, UBND tỉnh chưa hề nhận được một văn bản hay phương án thu tiền thuê sạp của Công ty CPXD 17. UBND tỉnh đã giao cho Sở Tài chính kết hợp với xây dựng đơn giá thuê mặt bằng trong chợ Phan Rang, nhưng đến nay chưa thấy báo cáo lại.

Mục tiêu của dự án xây dựng chợ Phan Rang là phục vụ xã hội, làm khang trang bộ mặt đô thị, góp phần cải thiện đời sống người dân... Nhưng với cách tính toán tiền thuê sạp của Công ty CPXD 17 như trên thì nhiều tiểu thương nghèo đã bị đẩy ra khỏi chợ.

T.N